

Biti budan za probleme širom sveta zasluga je pokreta iz 1968. godine

pon. 08. okt. 2018. / Prof. Christoph Strawé

Pre 50 godina je pokret iz 1968. ujedinio omladinu mnogih zemalja. Za Christopha Strawea se jedna od najvažnijih posledica ovog delovanja sastoji u „Biti budan za probleme širom sveta i solidarisati se sa najbližim i najdaljim ljudima koji su u nevolji“.

STUTTGART (NNA) – On se zauzima za promenu svesti na mnogim područjima i takođe i za štimung političkog lomljenja, čije se posledice osećaju i danas: Reč je o pokretu iz 1968., koji je pre 50 godina ujedinio omladinu mnogih zemalja. Prof. Christoph Strawé je posledice delovanja ovog pokreta uzeo pod lupu u časopisu „Socijalni impulsi“.

Bio je to „bacil '68.“ koji je inficirao Saveznu Republiku [Nemačku] i odredio njenu političku klimu, argumentuju sada desni populisti i time temelje svoje namere, da doprinesu ponovno većoj važnosti nacionalnih i konzervativnih vrednosti. Ali koje posledice je stvarno razvio svetski omladinski pokret '68. i koji ishod (rezultat) se danas može izvući iz toga?

Pokret '68. je bio jedan „socijalni kulturni pokret“, nošen promenom svesti i stila života, piše Strawé. Beatles, Woodstock festival, Hipi pokret i seksualna revolucija, bili su odrednice, koje su označavale ovaj preokret. Pokret '68. je dao otisak čitavoj generaciji, iako su delovi stanovništva imali kritički stav prema njemu.

Svoj početak Pokret je imao u SAD kao protest protiv vietnamskog rata i kao antirasistički građanski pokret. U Nemačkoj je on eskalirao za vreme Šahove [Mohamed Reza Shah Pahlavi] posete u Berlinu 1967. i u brutalnoj tadašnjoj intervenciji policije protiv demonstranata. Ubistvo studenta Benno Ohnesorga bilo je 'kap koja je prelila čašu', naglašava Strawé i istrglo ljude iz njihovog političkog dremeža.

Kada je godinu dana kasnije izvršen atentat na Rudija Dučkea, za koji je studentski pokret tvrdio da je posledica novinarske (list „Springer“) hajke protiv studenata, ta situacija je dalje eskalirala. Negodovanje je vodilo do uskrsnjih nemira i pokušaja, da se spreči distribucija „Springer“ novina. Pokret se proširio. U zemljama, npr. u Francuskoj sa studentima se solidarisao radnički pokret. Takođe je u Nemačkoj to bila namera

jednog dela pokreta '68, ali se ipak postiglo mnogo manje nego u Francuskoj, da se oba pokreta ujedine.

Biti budan

Za Strawea se jedna od najvažnijih posledica pokreta '68. sastoji u „Biti budan za probleme širom sveta i solidarisati se sa najbližim i najdaljim ljudima koji su u nevolji“. Mizerija zemalja u Trećem svetu, globalne posledice privrede koja je primarno orijentisana na profit, glad, ratovi započeti pod lažnim izgovorima bili su na drugim krajevima sveta teme, koje su pokrenuli mlađi ljudi u 1960-tim godinama.

U zasluge pokreta '68. spada takođe razvoj kritičke svesti prema problemima obrazovanja i nauke. Prepoznao se značaj istih šansi za obrazovanje i usprotivilo se prašnjavim i nasleđenim strukturama Visokih škola. Poznata je bila jedna scena pri predaji rektorata u Haburgu, kod koje je na jednom transparentu stajalo veoma neprijatno žigosanje: „Zadah truleži od 1000 godina ispod talara“ [talar – plašt, mantija, duga haljina u nekim zvanjima]

U centru kritike nalazila se društvena odgovornost nauke, borilo se protiv nauke koja služi ratu i uništavanju. U doba veštačke inteligencije, mogao bi se na tadašnjoj kritici izgraditi instrumentalni razum – oruđe razuma, piše Straw.

Takođe su i druge teme '68. aktuelne sada kao i pre. Mnoge napretke Pokret nije direktno izdejstvovao, već indirektno npr. za isti položaj žena kod razvoda braka ili kod prekida trudnoće.

Punoletnost

U celosti je pokret '68. ostavio duboke posledice iza sebe. On „nije samo otvorio prozor, kroz koji je mogao da ishlapi smrad Adenauerove ere“. Moglo bi se takođe sumnjati, da li bi bez '68. bilo socijal-liberalne koalicije i kancelara Vilija Branta (Willy Brandt). Bez njegove nove istočne politike bio bi teško zamisliv preokret u Evropi 1989. kao i prethodno Praško proleće, koje se po Straweu takođe mora ubrojati u '68.

Kao temeljni impuls '68. Straw vidi impuls ka punoletstvu, koji se usmerio „antiautoritarno“ protiv svakog tutorstva. Time su kod pokreta '68. živeli dubinski impulsi, kako ih je Rudolf Steiner formilisao u ideji Tročlanstva.

Takođe i osnivanje partije Zelenih i time jače obraćanje pažnje na teme životne okoline predstavlja za Strawea jedan „kasni plod“ pokreta '68. Mada im neki iz '68. zameraju da su odbacili njihove stare ideje, ne može im se osporiti da su „ušli, tj. da su primljeni u društvo“.

Nakon rascepavanja pokreta '68. u različite grupe, delovi Pokreta su krenuli u „marš kroz institucije“. Drugi su potražili niše, da bi ostvarili svoje ideale; iz toga su nastale

građanske inicijative ili samostalna poslovanja. Takođe i bim u osnivanju mnogih Waldorfskih škola može se delimično uvrstiti ovde.

Sigurno da bi se pokretu '68. moglo prebaciti za neke nedoslednosti i greške, neosporno je ipak, da je on na mnogim poljima izdejstvovao napretke, tako zaključuje Strawé.

Preveo S. N.

© 2018 Nexus News Agency. Alle Rechte vorbehalten.